

ΚΡΙΤΙΚΗ

«Η μάγισσα και το μαγεμένο δεντράκι»

Από το Σατιρικό Θέατρο

• ΝΟΝΑΣ ΜΟΛΕΣΚΗ

Σκηνοθεσία: Χ. Ζάνος
Σκηνικά: Π. Πέντσεφ - Μ. Λοΐζου

Κοστούμια: Κ. Καυκαριδής
Μουσική: Σ. Καραγιώργης
Χορογραφία: Α. Οικονόμου
Παίζουν: Γ. Κωμοδρόμος, Ν. Μάκκας, Π. Αβραάμ, Ε. Ευσταθίου, Κ. Κονδύλης, Ζ. Κυπριανού, Χ. Πισίας.

Η ΠΑΙΔΙΚΗ ηλικία μένει στη θύμηση μας μέσα από εικόνες. Εικόνα κάποιας δραματικής συζήτησης με τα παιδιά της γειτονιάς. Εικόνα πρώτου στη ζωή μας θανάτου κάποιου αγαπημένου προσώπου. Είτε εικόνα και θεατρικής σκηνής όπου παίζεται κάτι πολύ παραμυθένιο, πολύ μαγικό.

ΟΙ παράξενες και φανταχτερές μορφές θεατρικού παραμυθιού κάνουν πολύ μεγάλη εντύπωση και μένουν στη μνήμη. Συμβαίνει, πολλές φορές, ο φόβος, βαθύς και υποσυνείδητος να παίρνει πάντα τη μορφή της κακής μάγισσας από κάποια παράσταση που είδαμε όταν είμαστε παιδιά και είναι εκείνη που μας κοιτάζει από τις σκοτεινές γωνιές, κι ως είμαστε πια μεγάλοι. Και τα θεατρικά ζώα!

ΕΝΑ από τα πιο αρχαία παιχνίδια της φαντασίας του ανθρώπου, ένα από τα πρώτα θαύματα, που είχε φανταστεί — η μεταμόρφωση του ζώου σε άνθρωπο, είτε του ανθρώπου σε ζώο — εδώ προβάλλει μπροστά μας με τη μορφή του ζώου, που το παίζει ο ηθοποιός. Είναι τόσο σημαντικό για τα παιδιά το συνεχές και φανερό σύμπλεγμα των δυο φύσεων — ζωικής και ανθρώπινης. Ο κάθε άνθρωπος ζει μέσα από την εξέλιξη του όλη την ιστορία της εξέλιξης της ανθρωπότητας. Και στην παιδική ηλικία φοβόμαστε τα ίδια πράγματα, που φοβότανε η ανθρωπότητα στην δική της παιδική ηλικία — ότι την ατομική βόμβα, όχι την μόλυνση της ατμόσφαιρας, αλλά τους κακούς μάγους και τα θηρία. Όμως και οι ιδέες για το απόλυτο καλό είναι ίδιες με κείνες της αρχαίας συνείδησης — η αρμονική φιλία όλων των ζωντανών πλασμάτων, η μεταμόρφωση του κακού σε καλό, η ανάσταση.

Η ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ του Σατιρικού με το έργο του γνωστού Ρώσου δραματουργού Ευγένιου Σβάρτς «Η μάγισσα και το μαγεμένο δεντράκι» έχει όλα τα στοιχεία για να γίνει μια από τις εικόνες της παιδικής ηλικίας των μικρών της θεατών. Το

Η Ζωή Κυπριανού, ο Χάρης Πισίας και ο Κοσμάς Κονδύλης στο παιδικό έργο «Η Μάγισσα και το μαγεμένο δεντράκι».

σκηνικό του παραμυθένιου δάσους δημιουργεί εκείνη την γλυκεριά προαίσθηση θαυμάτων, εκείνη την χαρούμενη ανυπομονησία, προς στιγμής, που... «Παραμύθι τώρα θαρχινήσει...».

Η ΜΟΥΣΙΚΗ περιέχει όλα τα μοτίβα της υπόθεσης του έργου — και του μαγικού δάσους, και της μητρικής αγάπης, και της μοναξιάς μιας μικρής ύπαρξης μέσα στον εχθρικό κόσμο. Γενικά και η μουσική και τα σκηνικά και τα κοστούμια είναι τέλεια μέσα για να μπει το ωραίο παραμύθι του Σβάρτς στα μάτια, στις καρδιές και στα μυαλά των μικρών θεατών.

Ο ΣΚΗΝΟΘΕΤΗΣ Χρ. Ζάνος δικαιολογημένα άλλαξε την μορφή της τρομερής γριάς Γιανγκάς των ρωσικών παραμυθιών με μια νεαρή, φιλόδοξη και μοχθηρή μάγισσα. Η μάγισσα περνάει πολύ καιρό στην σκηνή και εμφανίζεται πολύ ξαφνικά, αν ήταν και δοχημη ακόμα, να παιδιά θα ασχολούνταν μόνο με τον φόβο τους και θα άφηναν πολλά πράγματα απαρατήρητα.

ΟΛΑ πάνε καλά σ' αυτή την παράσταση. Και η γενική επιτυχία αποτελείται από μικρές προσωπικές επιτυχίες. Η Πόπη Αβραάμ δείχνει την λυρικό-ηρωική πτυχή του ταλέντου της. Φυσικοί και ελεύτεροι ο Χάρης Πισίας και ο Γιάννης Κωμοδρόμος. Πολύ πλαστικοί η Ζωή Κυπριανού και ο Κοσμάς Κονδύλης, εντυπωσιακή η Ελενα Ευσταθίου. Από τους πολλούς παχουλούς και αδύσεις άρκουδους που έχω δει στο θέατρο κάποτε σαν παιδί και τώρα σαν συνοδός των παιδιών μου, ο Νίκος Μάκκας είναι ο πιο συμπαθητικός.

ΕΝΑ μόνο πράγμα προκαλού-

σε ελαφρά απογοήτευση. Παρ' όλη την εξυμνάδα και το χιούμορ του κειμένου ο λόγος υποχωρούσε μπροστά στο θέαμα, στην υπόθεση, στις μορφές. Ο ακηνοθέτης συνεπαρμένος με τη δημιουργία παραμυθένιου κόσμου τόνισε την κίνηση, την πλαστική, την εμφάνιση των ηρώων και της σκηνής και δεν εμπιστεύτηκε τη δύναμη του λόγου όσο θάπρεπε. Και φαίνεται, ότι είναι κοινό σημείο των παιδικών παραστάσεων στο κυπριακό θέατρο η επιφυλακτικότητα στο να υπολογίσουν στο λόγο αυτό καθ' εαυτό, να απευθυνθούν μέσω του λόγου στους μικρούς τους θεατές, χαμηλώνοντας κάποτε τον τόνο των άλλων θεατρικών μέσων.

ΤΩΡΑ η καθαρά... «ενήλικη» εντύπωση από την πρώτη σ' αυτή την οαζόν παράσταση το Σατιρικού. Αυτό το θέατρο μου θυμίζει παραμυθένιο δράκο, του οποίου όσες κεφαλές και αν κόψεις, πάλι θα βλαστήσουν. Πόσες φορές χάνοντας το μεγαλύτερο μέλος της ομάδας του, μας προξενούσε ανησυχία ότι δεν θ' αντέξει, δεν θα επιζήσει αλλά νάτο και πάλι ανανεωμένο, με μια ομάδα που είναι ικανή ν' ανταποκριθεί στις αρχές του θεάτρου αυτού — στο πνεύμα του παντοτινού θεατρικού εργαστηρίου, στη στενή συναδελφική συνεργασία όλων των μελών του θιάσου, στους πειρατισμούς, όχι εξωτερικούς αλλά κατευθυνόμενους στο βάθος της παράδοσης.

ΤΩΡΑ και το ίδιο το θέατρο, και μες οι θεατές του νιώθουμε κάτι συγγενικό μ' εκείνη την χαρούμενη ανυπομονησία των παιδιών μας... «Παραμύθι τώρα θαρχινήσει», το αιώνιο παραμύθι του θεάτρου.